

רעיונות והפעלות לתרגיל רעידת אדמה

מורים/ות יקרים.

מחר יתקיים בע"ה תרגיל 'רעידת אדמה' ארצי. בהישמע האות ייצאו כולם מן הבניין ויהיה פרק זמן של **כעשרים דקות** עד שיישמע אות ההרגעה ויהיה אפשר לחזור שוב לכיתה.
הזמן היקר הזה יכול לעבור בבלאגן כללי ודברת בלתי פוסקת, ואפשר לנצל אותו **לפעילות חוויתית חברתית/חינוכית מרתקת**.
מצרף **4 אפשרויות** לבחירתכם, בהתאם לכיתה שתהיו בה ולאווירה שתיווצר:

א. הפעלת **תוכן**

ב. הפעלות **חברתיות קלילות**

ג. **סבבי שיח** נחמדים

ד. **חידונים**

ממליץ **לשמור את הקובץ להזדמנויות נוספות**. מתאים להפליא ל'**שיעור שמש**', **לערב כיתה**, או סתם כך **כשרוצים לגוון את השיעור** ולהוסיף משהו בסגנון אחר.

יש אצלי קובץ נוסף ובו בנק של כמה עשרות **מתודות חינוכיות** יפות. מי שמעוניין שישלח **מייל** ואשלח חזרה.
בהצלחה רבה

(אשמח לשמוע איך היה, וגם לקבל רעיונות נוספים)

יוני לביא

054-6702313, yonilavi10@gmail.com, www.milatova.org.il

הפעלת תוכן – "רעידת אדמה"

ההפעלה הבאה מתאימה לקבוצה רצינית וכאשר נמצאים באווירה שמאפשרת פתיחות ועיסוק בעניינים משמעותיים יותר: 'רעידת אדמה' היא מצב בו האדמה, הדבר שנדמה לנו הכי יציב ובטוח בעולם, מתחיל לרעוד פתאום. גם בחיים של אדם יש לפעמים 'רעידת אדמה'. כשתוכניות משתנות לפתע ומערערות את הביטחון, כשקורה אסון בלתי צפוי, אובדן של אדם קרוב ועוד. אופן ההתייחסות וההתמודדות משתנה מאדם לאדם, ויש מי שגם דברים שלאחר נראים פחות משמעותיים, אותו מטלטלים.

- בקשו מהתלמידים/ות לשתף במקרה שהיה עבורם סוג של 'רעידת אדמה'. לא חייבים ללכת על דברים 'קשים'. אפשר לספר גם על כשלוך בטסט, 'לא הכניסו אותי להדרכה', קיבלתי תעודה גרועה, איבדתי ארנק עם הרבה כסף וכו'.

איך הם הרגישו? כיצד התמודדו עם המצב? במבט לאחור, בפרספקטיבה של זמן, מה זה עשה להם? (צמח מזה גם טוב?)
כדי לעורר אותם אפשר שהמורה /תתחיל ויספר משהו כזה מהחיים שלו/ה.

- שאלו את התלמידים/ות אילו דברים יכולים להיות **עוגן** ומקור של כוח במצב של 'רעידת אדמה', מה עזר להם בעת הקושי? האם יש דרך להתכונן מראש למצבים כאלו?

- מצרף מאמר העשרה בנושא – "**אורות באפילה**" (מצורף קישור מאתר 'מילה טובה')

הפעלות חברתיות קלילות

• **להסתדר לפי:** המורה מכריז על תכונה מסוימת ועל המשתתפים להסתדר במהירות האפשרית על פי תכונה זו. לדוגמה: גובה, צבע שיער (מהבהיר לכהה), גיל, שם (לפי א' ב'), צבע הבגדים וכו'.

ניתן להקשות ולדרוש לעשות את זה ללא מילים, או כשהם עומדים על שורת כיסאות (מבלי לרדת מהכיסאות) ועוד.
ניתן לשחק משחקי חברה מסוג זה כתחרות בין קבוצות או לשחק עם קבוצה אחת כאתגר קבוצתי משותף.

• **אמת ושקר** - כל אחד צריך להגיד על עצמו 2 משפטים, האחד נכון והשני לא. הקבוצה צריכה לנחש מה האמת ומה השקר.

• **תחרות שירים** - הראשון שמוצא שיר בהתאם למשימה מנצח. למשל, שיר שמתחיל באות מסוימת, במילה מסוימת, בנושא, תקופה, חג וכן הלאה. ניתן לפי סדר הא' ב' (קבוצה ראשונה התחילה בא' אז קבוצה שניה בב')...

• **שירים בפנטומימה** - על אחד המשתתפים לסמן ללא מילים שיר אשר על הקבוצות לזהות ולשיר אותו. ניתן שהמורה תיתן את השירים לנציגים, או שכל קבוצה יכולה לבחור שירים עבור הנציג של הקבוצה השנייה.

• **יד ביד** - מעמידים את כולם בגוש אחד ומבקשים מהם להרים ידיים. כל אחד צריך לתפוס יד של מישהו אחר ולא את שתי ידיו של אותו בנאדם. המטרה היא להשתחרר למעגל שבו כולם עומדים אחד ליד השני בידיים ישרות.

• **תחרות חפצים:** תחרות בין 2 קבוצות- תוך זמן מוקצב, יצירת טור הכי ארוך מחפצים שונים שיש עליהן (טלפון נייד, ארנק, שעון וכו'), לא משנה איזה.

• **שרשרת** - מעבירים בלון מתחילת הטור לאחור וכל אחד כותבת את שמו. הקבוצה שמסיימת הכי מהר מנצחת.

• לגלגל בידיים **כדור דמיוני** ולמסור אותו למישהו, הוא תופס ובידיו זה הופך למשהו אחר כפי דמיונו, עושה איתו משהו ומעביר הלאה / לחילופין: **לקחת חפץ** (למשל, בקבוק של ליטר וחצי) ולתת לראשון שיתנהג איתו כדבר שהוא מדמיון (גיטרה, שופר, טלפון, מחבט וכו')

סבבי שיח נחמדים

- כל אחד יספר לנו על עצמו משהו שאנחנו לא יודעים עליו (לנועזים: שלא תאמינו עלי)

- סבב תודה על משהו שקרה לי בשבוע האחרון

- כל אחד אומר אם הוא היה אוכל מה הוא היה... (פופוקורן, סלט ירקות, סופלה וכו'. מתאים במיוחד לקבוצות שכבר יש היכרות ביניהם, ואז אתה מבין למה אדם בחר במאכל מסויים. לפעמים זה קולע בול. מצחיק ועמוק)

- אסוציאציות חפצים – הביאו מהבית שקית עם כל מיני חפצים (מקל כביסה, מברשת שיניים, סיכת ראש, מזלג וכו') - כל אחד מכניסה יד ולוקח חפץ באופן אקראי. עושים סבב וכל מי שמגיע תורו נותן לכולן טיפ יצירתי לחיים בהקשר לחפץ שבידו...

- משחק הדברים המשותפים – מישהו מתחיל לספר על עצמו וכשהוא אומר משהו שמזכיר למישהו אחר דבר שקשור אליו הוא אומר – סטופ, והוא ממשיך לספר על עצמו

- ספרי/ על נס שקרה לך בשנה האחרונה או למישהו שאתה מכיר/ה

- ספרי/ על פדיחה שקרתה לך

- מה הדבר שהכי מרגיע אותך?

- מה יכול לגרום לך להתעצבן?

- חוויה מעניינת/מצחיקה שאתה זוכר מימי בית הספר היסודי

- דמות מעוררת השראה/שאתה מעריך ולספר סיפור קטן עליה

- ספרי/ בדיחה או סיפור משעשע שקרה לך בלימודים/בעבודה/בתוך המשפחה

- ספרי/ על משהו מרגיז/מעליב/מפתיע שחווית בחודש האחרון. איך הגבת?

חידונים (לדוגמא. אפשר למצוא ברשת רבים כאלו, בנושאים מגוונים)

טריוויה תנ"ך

"הוא והיא"

1. התנ"ך מספר שאדם אחד הועלה פְעִמִּים מִהַבּוֹר: "וַיַּעַל אֶת-מִן-הַבּוֹר"; "וַיִּרְצֵהוּ מִן-הַבּוֹר". מהם הבורות שמהם הועלה?
2. שני אנשים שדברו הרבה אמרו שדיבור הוא לא הצד החזק שלהם. האחד אמר: "לא איש דְבָרִים אֲנִי", והשני אמר "לא-יִדְעָתִי, דְבָר". מי הם?
3. שְׁנֵי סִיפּוּרִים בַּתְנ"ך מִסְפָּרִים עַל מַכָּה מְשֻׁקֶּטת באמצעות סנוורים. מי הוכה בִּסְנוּוֹרִים בְּכָל סִיפּוּר?
4. על שניים מסופר בתנ"ך שקוּשְׁשׁוּ עֵצִים. הגבר שהיה "מקושש עצים" נענש בחומרה, ואילו האישה "מקששת עצים" זכתה לברכה גדולה. על מה העונש? בשל מה הברכה?
5. בתנ"ך, לפעמים המרפאים הם לא רופאים, והחולים הם לא בני אדם. מי ריפא אֶת-מִזְבַּח ה' הַהָרוּס? מי ריפא את המים הרעים?
6. גם בתנ"ך כמו בימינו, יש מי שמטיח ביקורת כלפי מי שמבקש לקדם את הצדק. היכן וכנגד מי נאמרו דברי הביקורת "מי שְׁמַרְךָ לְאִישׁ שֶׁר וְשֹׁפֵט עֲלֵינוּ"? והיכן וכנגד מי נאמר "הָאֵחָד בָּא-לְגוֹר וַיִּשְׁפֹּט שְׁפוֹט?"
7. שני אנשים ביקשו לשתות מים, אך הסיפורים שהחלו באופן דומה, הסתיימו אחרת לגמרי. מי ביקש הַגְמִיאִינִי נָא מְעַט-מֵיִם מִכַּדָּךְ" ולמה הביאה הבקשה? מי ביקש הַשְּׁקִינִי-נָא מְעַט-מֵיִם ולמה הביאה בקשתו?
9. מי ביקש מאביו "קַח-לִי אֶת-הַיִּלְדָּה הַזֹּאת לְאִשָּׁה"? מי ביקש מאביו "אִשָּׁה רְאִיתִי... וְעַתָּה קָחוּ-אוֹתָהּ לִי לְאִשָּׁה"?
10. מסופר על אדם שדָּשׁ חֲטִיִּים בְּגוֹרֵן וְרָאָה מֵלֶאכֶּר, ועל אדם אחר שחבט חֲטִיִּים בְּגַת וּפְגַשׁ מֵלֶאכֶּר. מיהם האנשים? מה תפקיד המלאכים שבהם פגשו?

- הוא מטפל בגינה- היא מטפלת בילדים (גן, גנת)
- הוא אחד מהאנשים- היא קרקע (אדם אדמה)
- הוא מעון לצאן, היא מעון האדם (דיר, דירה)
- הוא קוסם, היא זבל (אשף, אשפה)
- הוא מספר השנים של האדם, היא שמחה (גיל, גילה)
- הוא מקום נישא- היא מעוברת (הר, הרה)
- ממנו מכינים כובעים, היא לא רכה (קש, קשה)
- הוא פורח בסתיו, היא מחלה (חצב, חצבת)
- הוא בן הצבי, היא מתכת (עופר, עופרת).
- הוא מרחם, היא ירק (חס, חסה)
- הוא נמצא בממשלה- היא אשתו של אברהם (שר, שרה).
- הוא חבר כנסת, היא מכשיר דיג (ח"כ, חכה).
- הוא שב, היא מחלה (חזר, חזרת).
- הוא בא אחרי הברק, היא שיער האריה (רעם, רעמה).
- אצלו מתארחים אורחים, בה גרים כלבים (מלון, מלונה).
- הוא שם נרדף לגשם, היא יעד (מטר, מטרה).
- הוא לא ארוך, היא אסטמה (קצר, קצרת).
- הוא אילן, אותה מייעצים (עץ, עצה).
- הוא אדון, היא לא טעימה (מר, מרה).
- אותו על האש מניחים, היא שטה על פני המים (סיר, סירה)

חידות מה הקשר (מילה אחת שקשורה לכל המילים)

- השנה, כרוב, הנקרה (ראש).
- עץ, דואר, פגיעה (בול).
- אגב, ארץ, צלחה (דרך)
- המלך, מגדל, מגן (דוד)
- דו, הלם, מגע (קרב)
- מזג, חיל, זיהום (אוויר)
- שר, עצמי, סיכת (ביטחון).
- יום, חתול, דגל (שחור)
- שביל ה, מוצרי, שיני (חלב)
- לחם, חמור, בית (לבן)
- אבן, חן, מצא (חן)
- ניקוי, קרח, אקלים (יבש)
- לילה, מזל, שבוע (טוב)
- הולדת, העצמאות, הדין (יום)